

Parlamentul
Republicii Moldova

DA nr. 32

5 august, 2019

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

**Biroul Permanent al Parlamentului
Republicii Moldova**

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează spre examinare Parlamentului, cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative

Anexă: Proiectul de lege

Nota informativă

Deputații în Parlament:

Dumitru Aluibe
Lilvinenco
G. Grosu

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	168	
"05"	08	2019
Ora		

LEGE

pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.I. - Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 297-300, art.544), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2, după partea introductivă se introduce o noțiune cu următorul cuprins:

„Asistență de lichiditate în situații de urgență – furnizare de lichiditate de către banca centrală din bani ai băncii centrale sau orice altă formă de asistență în situații de urgență care poate conduce la creșterea volumului de bani ai băncii centrale, unei bănci solvabile și viabile, care se confruntă cu probleme temporare de lichiditate, fără ca o astfel de operațiune să fie parte componentă a politicii monetare.”.

2. La articolul 5 alineatul (1), litera e) se completează cu textul „, inclusiv asistență de lichiditate în situații de urgență”.

3. La articolul 17, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Banca Națională poate remunera, inclusiv la rate negative, rezervele obligatorii menținute de bănci. Principiile și modul de remunerare a rezervelor obligatorii se stabilesc prin actele normative ale Băncii Naționale.”.

4. Articolul 18:

la alineatul (1), litera c) și litera d) se abrogă;

la alineatul (2), textul „, scontări și rescontări ale instrumentelor negociabile” se substituie cu cuvintele „ale instrumentelor financiare”;

alineatul (2¹) se abrogă;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Prevederile Codului Administrativ nu sunt aplicabile procedurii de elaborare, aprobare, aplicare și retragere, revocare sau anulare a actelor Băncii Naționale emise în aplicarea alin.(2).”.

5. Se completează cu articolul 18¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 18¹**. Asistența de lichiditate în situații de urgență

(1) Pentru a menține stabilitatea sistemului financiar, Banca Națională a Moldovei poate acorda, la deplina sa discreție și în condițiile stabilite de Banca Națională, băncilor solvabile și viabile, care se confruntă cu probleme temporare de lichiditate, asistență de lichiditate în situații de urgență, garantată cu activele indicate la art.18 alin.(1) sau cu garanții de stat.

(2) Termenul pentru care se acordă asistența de lichiditate în situații de urgență este de până la trei luni, cu posibilitatea extinderii acestuia, în mod excepțional, pentru o perioadă nu mai mare de un an de la data acordării, în condițiile stabilite de Comitetul executiv.

(3) Asistența de lichiditate în situații de urgență se acordă la o rată a dobânzii superioară ratei aplicate de Banca Națională la operațiunile sale de creditare, inclusiv la facilitatea permanentă de creditare.

(4) Prevederile Codului Administrativ nu sunt aplicabile procedurii de elaborare, aprobare, aplicare și retragere, revocare sau anulare a actelor Băncii Naționale emise în aplicarea alin.(1) – (3).”

6. La articolul 27 alineatul (1) litera d), cuvântul „credit” se substituie prin cuvintele „asistență de lichiditate în situații de urgență”, iar textul „art.18 alin.(3)” se substituie cu textul „art.18¹”.

7. La articolul 71 alineatul (2) litera c), textul „drepturi din cele menționate la alineatul (1) litera b) cu condiția ca ea să se elibereze de toate aceste drepturi” se substituie cu textul „bunuri și să exercite drepturile și obligațiile aferente acestor bunuri, cu condiția ca ea să se elibereze de aceste bunuri”.

Art.II. – Articolul 38¹¹ alineatul (3) litera b) din **Legea instituțiilor financiare nr.550/1995** (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.78-81, art.199), cu modificările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) creanțele Ministerului Finanțelor, ca urmare a plăților efectuate sau care urmează a fi efectuate în temeiul garanțiilor de stat sau gajării valorilor mobiliare de stat pentru garantarea asistenței de lichiditate în situații de urgență acordată de Banca Națională băncii conform art.18¹ din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei;”

Art.III. - Legea nr.419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.397-399, art.704), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3 alineatul (1), litera f) va avea următorul cuprins:

„f) să emită valori mobiliare de stat sau garanții de stat pentru garantarea asistenței de lichiditate în situații de urgență acordată de Banca Națională a Moldovei băncilor conform art.18¹ din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei;”.

2. La articolul 33, litera c) va avea următorul cuprins:

„c) pentru garantarea asistenței de lichiditate în situații de urgență acordate de Banca Națională a Moldovei băncilor;”.

3. La articolul 42:

în titlul articolului și la alineatul (1), textul „în situații de criză sistemică sau de pericol al apariției acesteia” se substituie cu textul „pentru garantarea asistenței de lichiditate în situații de urgență”;

la alineatul (2), textul „lit.f) și” se exclude;

la alineatul (3), textul „cu scopul garantării creditelor de urgență acordate de Banca Națională a Moldovei băncilor,” se exclude;

la alineatul (4), textul „creditului de urgență acordat în situații de criză sistemică sau de pericol al apariției acesteia” se substituie cu textul „asistenței de lichiditate în situații de urgență”, iar cuvântul „creditului” se substituie prin cuvântul „asistenței”.

Art.IV. – Legea nr.184/2016 cu privire la contractele de garanție financiară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.293-305, art.622) se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2, alineatul (5) se abrogă.

2. La articolul 8 litera b), textul „instrumentelor financiare și/sau a creanțelor pecuniare în vederea stingerii” se substituie prin cuvintele „valorii lor drept plată a”.

Art.V. - Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.343-346, art.707), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul, 2 punctul 6) va avea următorul cuprins:

„6) *asistență de lichiditate în situații de urgență* – astfel cum este definită la art.2 din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei;”.

2. La articolul 25 alineatul (2) litera b) și litera c), articolul 29 litera i), articolul 32 alineatul (1) litera b) și litera c) și la articolul 76, cuvintele „asigurare de lichiditate” la orice formă gramaticală se substituie prin cuvintele „asistență de lichiditate” la forma gramaticală corespunzătoare.

3. La articolul 62 alineatul (2), textul „art.18” se substituie cu textul „art. 18¹ ”.”

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative

În ultimii ani, Republica Moldova a fost ținta unor masive crime financiare – spălări de bani, delapidări și fraude, cu grave consecințe economice, sociale și politice. Aceste crime au fost posibile în primul rând din cauza legislației elaborate într-un mod anume, pentru a le facilita. Un element-cheie în furtul unui miliard de dolari SUA din rezervele Băncii Naționale ale Moldovei a fost posibilitatea legală a Băncii Naționale a Moldovei de a oferi asistență de lichiditate în situație de urgență celor trei bănci insolubile, care ulterior au falimentat. Această prevedere a fost posibilă datorită unor modificări legislative în legislația națională efectuate cu doar o lună înainte de furtul unui miliard de dolari SUA din rezervele Băncii Naționale a Moldovei prin oferirea unor credite de urgență celor trei bănci comerciale insolubile – Banca de Economii, Banca Socială și Unibank.

Prezentul proiect de lege propune anularea acestor prevederi.

Potrivit cadrului legal cu privire la redresarea și rezoluția băncilor, Banca Națională a Moldovei poate acorda băncilor solvabile, care se confruntă cu „probleme temporare de lichiditate”, asistență de lichiditate în situații de urgență (*în terminologia mai veche, credite de urgență*), fără ca o astfel de operațiune să fie parte componentă a politicii monetare.

Noțiunea de asistență de lichiditate în situații de urgență a fost introdusă în legislația națională prin Legea nr.232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor și este definită la art.2 pct.6) după cum urmează:

„6) *asigurare de lichiditate în situații de urgență* – furnizare de lichiditate de către banca centrală din bani ai băncii centrale sau orice altă formă de asistență care poate conduce la creșterea volumului de bani ai băncii centrale, unei bănci solvabile, care se confruntă cu probleme temporare de lichiditate, fără ca o astfel de operațiune să fie parte componentă a politicii monetare;”.

Totodată, art.18 alin.(2¹) și alin.(3) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei prevăd următoarele:

„(2¹) Banca Națională poate acorda, la deplina sa discreție, băncilor solvabile credite de urgență pe termen scurt, garantate cu activele indicate la alineatul (1), la apariția unui risc sporit de lipsă de lichiditate ce poate afecta stabilitatea sistemului financiar.

(3) În vederea asigurării stabilității sistemului financiar, în situații de criză financiară sistemică sau de pericol al apariției acesteia, definite astfel de organul național instituit pentru gestionarea crizelor financiare sistemice, Banca Națională poate acorda băncilor, la deplina sa discreție, credite de urgență pe termen scurt, garantate cu garanții de stat sau valori mobiliare emise

de Guvern în condiții similare condițiilor de creditare ale instituțiilor financiare internaționale pentru Guvernul Republicii Moldova și în funcție de capacitatea de deservire a datoriei de stat, negociate în prealabil cu Banca Națională a Moldovei, în conformitate cu prevederile legislației.”.

Astfel, art.18 alin.(3) nu statuează expres posibilitatea obținerii suportului Băncii Naționale în formă de asistență de lichiditate în situații de urgență doar de către băncile solvabile, proiectul fiind elaborat în vederea efectuării corelărilor necesare în cadrul legal.

Suplimentar, se remarcă faptul că propunerile înaintate prin proiectul dat de Lege fac parte din reformele agreeate cu Fondul Monetar Internațional. De asemenea, Proiectul nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene și bunele practici internaționale. Prevederile proiectului nu implică cheltuieli financiare suplimentare.

Proiectul Legii modifică următoarele acte legislative:

- Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (art.2, 17, 18, 27, 71);
- Legea instituțiilor financiare nr.550/1995 (art.38¹¹);
- Legea nr.419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat (art.3, 33 și art.42);
- Legea nr.184/2016 cu privire la contractile de garanție financiară (art.2 și art.8);
- Legea nr.232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor (art.62 ș.a.).

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

- definirea noțiunii de asistență de lichiditate în situații de urgență în Legea nr.548/1995;
- statuarea expresă a faptului că asistența de lichiditate în situații de urgență poate fi acordată doar băncilor solvabile și viabile, eliminând astfel ambiguitatea de la art.18 alin.(3) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei;
- precizarea listei de active eligibile acceptate de către Banca Națională a Moldovei în calitate de garanții la acordarea de credite băncilor. Se propune excluderea din lista activelor eligibile pentru garantarea creditelor a cambiilor simple și a titlurilor emise cu privire la bunuri sau mărfuri, având în vedere că astfel de instrumente nu sunt utilizate frecvent pe piața autohtonă;
- actualizarea cadrului legal privind rezervele obligatorii, unul din principalele instrumente monetare administrative aplicat de către Banca Națională în scopul controlului monetar și managementului lichidității;

- ajustarea prevederilor Legii nr.419/2006 și a altor legi conexe având în vedere amendamentele operate la Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.

În contextul celor expuse, propunem Parlamentului Republicii Moldova examinarea și adoptarea prezentului proiect de lege pentru modificarea unor acte normative

Dumitru Alaiba

